

TIETOA JA TOIMINTAA

TIETOA RAKENNUSLUVISTA

Kunnan tai kaupungin rakennusvalvontaviranomainen ja rakennustarkastaja antavat ohjausta, neuvontaa sekä tietoja kunnassa edellytettävistä luvista. Rakennustarkastaja on lupa-asoiden asiantuntija, johon kannattaa olla yhteydessä jo hankkeiden ideointivaiheessa.

Kuntien kotisivut ovat muotoa **www.kunnannimi.fi**. Muuta kuntatietoa löytyy myös Suomen Kuntaliiton sivuilta **www.kunnat.net**.

TIETOA VANHOISTA RAKENNUSTAVOISTA JA -MATERIAALEISTA

Korjausrakentamiskeskukset

Korjausrakentamista sekä perinteisiä rakennustapoja ja -materiaaleja esittelevät korjausrakentamiskeskukset jakavat tietoa, antavat neuvontaa ja järjestävät työ- ja materiaalinäytöksiä.

www.nba.fi/monument/restaurointijarakennuttaminen/korjauskeskukset.htm

Maakuntamuseot

Maakuntamuseot hoitavat yhteistyössä Museoviraston kanssa kulttuuriperinnön asiantuntijatehtäviä omalla alueellaan. Joissain maakuntamuseoissa on erityisesti rakennettuun kulttuuriympäristöön perehtynyt rakennustutkija.

www.nba.fi/develop/museums/provifin.htm

Museovirasto, rakennushistorian osasto

Museovirasto on valtakunnallinen asiantuntijaviranomainen rakennusperintöä ja kulttuuriympäristöä koskevissa asioissa. Rakennushistorian osasto luetteli, tutkii ja restauroi rakennettua kulttuuriympäristöä.

www.nba.fi/monument

Museoviraston restaurointikuvasto

Restaurointikuvasto on Museoviraston korjauskortistoa täydentävä korjausrakentamisen ja restauroinnin tietopaketti.

http://restaurointikuvasto.nba.fi

Rakennustekniikan keskus -säätio
Säätion tarkoituksena on tuottaa ja levittää tietoa suomalaisesta eri aikakausien rakennustekniikasta sekä edistää hyvää rakennus- ja korjaustapaa ja ylläpitoa ja kohottaa alan yleistä arvostusta.

www.rakennustekniikkakeskus.fi

Avustuksia

Avustuksia rakennusperinnön hoitoon voi hakea alueellisista ympäristökeskuksista **www.ymparisto.fi** sekä Museovirastosta **www.nba.fi**.

Valtion asuntorahaston korjaus- ja energia-avustuksia myöntää kunta

www.ara.fi ja **www.kunnannimi.fi**

ASUMISEN ETUJÄRJESTÖT

Suomen Omakotiliitto

on valtakunnallinen pientaloasukkaiden ja vapaa-ajan asunnon omistajien edunvalvontaja palvelujärjestö, joka edistää pientalovaltaista elämänmuotoa.

www.omakotiliitto.fi

Suomen Kiinteistöliitto

on kiinteistönomistajien edunvalvoja ja kiinteistöalan asiantuntijaorganisaatio. Kiinteistöliitto kokoaa yhteen asunto-osakeyhtiöt, toimitilalomistajat ja suuret kiinteistöjen omistajat, vuokranantajat ja asuinvuokralojen yleishyödylliset ja kunnalliset omistajat.

www.kiinteistoliitto.fi

Vuokralaisten Keskusliitto

Valvoo ja edistää vuokralaisten etuja ja oikeuksia. www.vuokralaistenkeskusliitto.fi

RAKENNUSOSIEN KIERRÄTYSTÄ

Oy Rakennusapteekki

Yksityinen yritys.

OSOITE: Ruukkitie 8, 10330 Billnäs

PUHELIN: (019) 233 975

FAKSI: (019) 233 935

SÄHKÖPOSTI: office@rakennusapteekki.fi

www.rakennusapteekki.fi

Länsi-Uudenmaan korjausrakentamiskeskus Rubrica

Taustayhteisönä Länsi-Uudenmaan korjausrakentamiskeskus ry.

OSOITE: Tavara-asema, 10600 Tammisaari

PUHELIN: (019) 241 4621, 050-5205320

FAKSI: (019) 241 4622

SÄHKÖPOSTI: rubrica@co.inet.fi

www.kulturfonden.fi/rubrica

Itä-Uudenmaan rakennussuojelukeskus Salvus

Taustayhteisönä Itä-uudenmaan Rakennussuojelusäätiö.

OSOITE: Vanha Hämeenlinnantie 5,
06100 Porvoo

PUHELIN: (019) 524 6603, (019) 5210 500

FAKSI: (019) 523 0576

SÄHKÖPOSTI: hornamo@avenet.fi

Varaosapankki

Taustayhteisönä Porin seudun rakennuskulttuuriseura ry.

OSOITE: Veturitallinkatu 7, 28120 pori

PUHELIN: (02) 641 6100 tai 050-561 5756

SÄHKÖPOSTI: varaosapankki@new.zzn.com

www.varaosapankki.org

Vanhan Rauman korjausrakentamiskeskus Tammela

Taustayhteisönä Vanha Rauma Yhdistys ja Rauman kaupunki.

OSOITE: Eteläpitkätie 17, 26100 Rauma

PUHELIN: (02) 834 4750

FAKSI: (02) 834 4759

SÄHKÖPOSTI: korjausrakentamiskeskus@rauma.fi

www.oldrauma.fi, www.rauma.fi/ymparisto

Curatio

Taustayhteisönä Turunmaan korjausrakentamisyhdistys ry.

TOIMISTON OSOITE: Fredrikanukio 1,
21600 Parainen

PUHELIN: (02) 4585 028

MOKULLA VARAOSAPANKKI

OSOITE: Kaivotie 19, 21600 Parainen

PUHELIN: 050-3753594

SAUVON FUNKISTALO - VARAOSAPANKKI

OSOITE: Sauvontie 38, 21570 Sauvo

PUHELIN: 050-3753598

SÄHKÖPOSTI: curatio@parnet.fi

www.curatio.parnet.fi

Hämeenlinnan kierrätyskeskus, Rakennusmateriaalin kierrätyspiste

Taustayhteisönä Hämeenlinnan kaupunki.

OSOITE: Vanajantie 14-16,
13200 Hämeenlinna

PUHELIN: (03) 621 3435, 040-5060 729

FAKSI KIERRÄTYSKESKUKSEEN: (03) 621 3528)

www.hameenlinna.fi/perusturvajaterveydenhuolto/index.php?id=285

Rakennus Patina

Taustayhteisönä Päijät-Hämeen koulutuskesk.
serni.

OSOITE: Linnaistentie 33, 15150 Lahti

PUHELIN: (03) 828 3732

www.patina.phkk.fi

Rakennustarvikekierrätys

Taustayhteisönä Asikkalan työvoimareserviläi-
set ry.

OSOITE: Aleksintie 1, 17200 Vääksy

PUHELIN: (03) 766 2400, 040-835 8467

FAKSI: (03) 875 3510

SÄHKÖPOSTI: tuula.wikstrom@luukku.com

Museo ja kulttuurikeskus Stundars

OSOITE: Stundarsintie 5, 65450 Sulva

PUHELIN: 050-557 5282

FAKSI: (06) 344 2201

SÄHKÖPOSTI: stundars@agrolink.fi

www.stundars.fi

Etelä-Pohjanmaan rakennuskulttuurikeskus Herrala

OSOITE: Könnintie 27, 60800 Ilmajoki

PUHELIN: (06) 4191660

FAKSI: (06) 4191661

SÄHKÖPOSTI: tanja.saranpaa@ilmajoki.fi

www.ilmajoki.fi/herrala

Pohjalaistalot ry

OSOITE: Pappilankuja 6, 67700 Kokkola

PUHELIN: (06) 8229331, 0500-264 133

FAKSI: (06) 8229331

SÄHKÖPOSTI: christer.store@pp.inet.fi

Rakennuskulttuuritalo Toivo

Satakunnan Museon yksikkö, varaosapankista
vastaa Porin seudun rakennuskulttuuriseura ry.

OSOITE: Varvinkatu 19, 28100 Pori

PUHELIN: (02) 621 1051

FAKSI: (02) 621 1051

SÄHKÖPOSTI: toivo@pori.fi

www.pori.fi/smu/toivo2.html

Suomen Rakennusuojelukeskus Oy

OSOITE: Kirkkotie 5, PL 1,

68501 Kruunupy

PUHELIN: (06) 834 5440

Korjausrakentamiskeskus Lepistö

Taustayhteisönä Kaupunginosayhdistys
Kommin kummit.

OSOITE: Savontie 13, 70300 Varkaus

PUHELIN: 0500-671 593

Korjausrakentamisen keskus Wirmo

Taustayhteisönä Lounais-Suomen käsi- ja
taideteollisuusoppilaitos.

OSOITE: Vehmaantie 111, 23100 Mynämäki

PUHELIN: 050-378 7141

SÄHKÖPOSTI: inga.gronlund@lskto1

Ahvenanmaan maakuntamuseo

Pieni varaosapankki suojelumerkittyjen raken-
nusten kunnostusta varten.

OSOITE: Museibyårån, Ålands landskaps-
styrelse, PB 1060,

AX-22111 Mariehamn

PUHELIN: (018) 25 000

Vetelin rakennusperinneosuuskunta

OSOITE: Kirkkotanhua 120, 69700 Veteli

PUHELIN: 040-515 2978 (Tero Väärämäki)

www.paanukatfo.com

KIRJALLISUUTTA

Heikkinen, M. – Heinämies, K. – Jaatinen, J.
– Kaila, P. – Pietarila, P
TALO KAUTTA AIKOJEN, KIIINTEÄN
SISUSTUKSEN HISTORIA
Rakentajain kustannus, 1989.

Heino, E. – Sundholm, P.
EKOTALON RAKENNUSAINHEET
Rakennusalan Kustantajat, 1995.

Härö, E. – Kaila, P.
POHJALAINEN TALO, RAKENTAJAN OPAS
Etelä–Pohjanmaan Maakuntaliitto, Keski–
Pohjanmaan Maakuntaliitto, Svenska
Österbottens Landskapsförbund, 1976.

Immonen, R. – Råman, T.
MAALATUN JULKISIVUN KESTO,
RAPATTUJEN JA BETONISTEN
JULKISIVUJEN SEKÄ SINKITYN
PELTIKATON KORJAUSMAALAUUS
Sitra, 1990.

Kaila, P
OVEN HISTORIAA, OVIOPAS
Rakennuskirja, 1988.

Kaila, P.
KEVÄT TOI MAALARIN, PERINTEINEN
ULKOMAALAUUS
Rakennusalan Kustantajat RAK, 2000.

Kaila, P.
TALOTOHTORI, RAKENTAJAN
PIKKUJÄTTILÄINEN
WSOY, 1997.

Kaila, P. – Mäkiö, E.
MAKASIININ KORJAUSKOULU
Makasiini-lehdet, 2/1981 – 1/1982.

Kaila, P. – Pietarila, P – Tomminen, H
TALO KAUTTA AIKOJEN, JULKISIVUJEN
HISTORIA
Rakentajain kustannus, 1987.

Kaila, P. – Vihavainen, T. – Ekbohm, P.
RAKENNUSKONSERVOINTI,
MUSEOKOhteina Säilytettävien
RAKENNUSTEN KORJAUSOPAS
Suomen Museoliiton julkaisuja 27
Suomen Museoliitto, 1987.

Kavaja, R. (toim.)
MUURAUSTYÖT
Rakentajain kustannus, 1981.

Kavaja, R.
RAKENNUKSEN PUUTYÖT
Rakennustieto, 1998.

Keinänen, W.
RAKENNUSOPIN TIETOKIRJA
Faksimilepainos vuonna 1925 ilmestyneestä
teoksesta Puumiehen rakennusoppi
WSOY, 2001.

Kolehmainen, A.
HIRSIRAKENTAMISPERINNE
Rakentajain Kustannus, 1996.

Kolehmainen, A. – Laine, V.
SUOMALAISET UUNIT
Otava, 1981.

Kuntsi, S
KATOT KUNTOON
Rakentajain kustannus, 1983.

Museovirasto
KORJAUSKORTISTO
1. Yleiskortti
2. Lämmöneristyksen parantaminen
3. Ulkolaudoituksen korjaus
4. Huopakaton korjaus
5. Peltikaton korjaus
6. Tiilikaton korjaus
7. Peltikaton maalaus
8. Ikkunoiden korjaus
9. Ovien korjaus
10. Kuistin korjaus
12. Keittomaali
13. Öljymaali

14. Tulisijat
15. Puukaupunkien pihat ja aidat
16. Hirsitalon rungon korjaus
17. Hirsirakennusten siirto
18. Pinkopahvi
19. Pärekatto
20. Tapettien historiaa
22. Kalkkirappauksen korjaus
23. Kalkkimaali
Museovirasto, rakennushistorian osasto,
1994–2003.

Norri, M–R. – Paatero, K.
RAKENNETTU PUUSTA
Suomen Rakennustaiteen museo,
Puuinformaatio ry, 1996.

Pihkala, A. (toim.)
PERÄPOHJALAINEN TALO.
KORJAUSOHJEITA
Oulu, 1992.

Rakennusalan tutkimuskeskus Oy
MITEN RAKENNAN OIKEIN
Rakentajain Kustannus Oy, 1991.

Rakennusalan tutkimuskeskus Oy
RAKENNUSVIRHEET PIENTALOISSA
Rakennusalan kustantajat, 1992.

Siikanen Unto
PUURAKENNUSTEN SUUNNITTELU
Rakennustieto, 1998.

Siikanen, Unto
RAKENNUSAINEOPII
Rakennuskirja, 1987.

Tulla, K.
IKKUNAT KUNTOON
Rakentajain kustannus, 1982.

Tunander, B.
KAKELUNGAR, SPISAR OCH KAMINER
ICA, 1982.

VANHOJA RAKENNUSOPPAITA

Asp, G. E.
UUNINMUURAAJA
Otava, 1948.

Eskola, P. – Leiponen, K. – Leka, O.
JOKAMIES RAKENTAJANA, HUVILA– JA
OMAKOTIRAKENTAJAN OPAS
Porvoo, 1957.

Levón, M.
PUURAKENNUSTAITO
Helsinki, 1947.

Mandelin, W.
JOKAMIEHEN RAKENNUSOPAS: OMAKOTI
JA TALKKOORAKENTAJILLE
WSOY, 1946.

Orola, U.
RAKENNUSTEN KORJAUS JA
KUNNOSSAPITO
Helsinki, 1943.

Setälä, V.
OMAN KODIN RAKENTAJA
Otava, 1959.

Setälä – Esti
OMA MAALARINI, OHJEITA
JOKAMIEHELLE
Helsinki, 1938.

Siikonen, H.
MILLAISEKSI RAKENNAN TALONI
WSOY, 1929.

Siikonen, H.
PIENVILJELIJÄN RAKENNUSOPAS
Pienviljelijäin keskusliitto, 1926.

Suomela, O.
KÄYTÄNNÖLLINEN RAKENNUSOPAS
Porvoo, 1922.

Viljakainen, Mikko
PLATFORM PIENTALO–OPAS
Puuinfo Oy, 1999.

SUOMEN
KOTISEUTULIITTO

FINLANDS SVENSKA
HEMBYGDSFÖRBUND

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

SUOMEN
OMAKOTILIITTO ry

S A F A
SUOMEN ARKKITEHTILIITTO
FINLANDS ARKITEKTFÖRBUND
THE FINNISH ASSOCIATION OF ARCHITECTS

SUOMEN KUNTALIITTO
FINLANDS KOMMUNFÖRBUND

MUSEOVIRASTO

OMA KOTI

Missä on suomalaisen omakotitalon historia?

Miten ihmiset oikeastaan haluavat asua?

Mikä on kodin rakentamisen ja asuinalueen syvälinen merkitys ihmiselle?

Miten korjata oma talo niin, että tulevat sukupolvetkin kiittävät korjaajaa?

Miksi ihmeessä julkinen valta puuttuu talojen suunnitteluun?

Tämä artikkelikirja sisältää vankkaa perustietoa mutta antaa pontta myös uusien ajatusten lennolle. Se on suunnattu erityisesti jokamiesasujalle ja omakotitalonsa korjaajalle.

Arkkitehti Panu Kaila perustelee artikkelissaan suoraan tyyliinsä, miten taloa ei pidä remontoida. Opetushallituksen pääjohtaja Kirsi Lindroos käy läpi värikästä asumishistoriaansa. Käsityökulttuurin tutkija Pirkko Anttila ja hänen sisarensa Ritva Jyränki kertovat vanhan kotitalonsa hienovaraisesta kunnostustyöstä ja toimittaja-taidehistorioitsija Jonni Roos oman kotinsa surullisesti päättyneestä korjaushankkeesta. Eva Biaudet kirjoittaa lapselle sopivasta kasvuympäristöstä. Emeritusprofessori Unto Siikanen kirkastaa seinärakenteisiin liittyvää käsitteistöä ja Museoviraston arkkitehti Sirkkaliisa Jetsonen ohjaa vanhan rakennuksen dokumentoijaa.

Näiden lisäksi lukuisat muut eturivin asiantuntijamme kertovat omakotitalon ja oman pihan historiasta, omakotialueiden ja oman kodin rakentamisen suunnittelusta, hyvästä asuinympäristöstä, asuinalueiden arvostuksesta sekä oman kodin psykologisista ja sosiologisista ulottuvuuksista.

Artikkeleissa esitetyt mielipiteet ovat kirjoittajien omia ja saattavat joissakin ongelmakysymyksissä olla myös keskenään erisuuntaisia. Ne eivät välttämättä edusta julkaisijayhteisöjen virallisia kantoja.

Euroopan rakennusperintöpäiviä vietetään vuonna 2004 otsikolla Oma koti. Teeman tarkoituksena on kiinnittää huomiota omakotitaloihin ja pientaloalueisiin suomalaisena kulttuuriperintönä. Euroopan rakennusperintöpäiviä vietetään vuosittain kaikissa Euroopan maissa. Päivien tarkoituksena on edistää paikallisen kulttuuriperinnön tuntemusta ja arvostusta.

Euroopan rakennusperintöpäivät

DAGARNA FÖR EUROPAS BYGGNADSARV • EGEN HÄRD ÄR GULD VÄRD 2004